

Франкфуртер Алгемайне Цайтунг: "Не е връщане към старите времена"

Публикуван на: 21-11-2008

Източник: [Портал Европа](#)

Беше ли погрешно или поне прибързано да се приемат в ЕС миналата година България и Румъния? Който базира присъдата си само на това, което се пише в медиите за двете най-нови членки на Съюза, едва ще може да си избие впечатлението, че може би е било по-добре да се изчака с това. Също и докладите на Европейската комисия за реформите в двете страни след присъединяването им съдържат все още много обезпокоителни моменти.

Но чак толкова мрачни изгледите не са. Най-напред обичайното приравняване на България и Румъния не е редно. Само защото става въпрос за съседи, които едновременно са влезли в ЕС, далеч не означава, че те стоят пред еднакви трудности. В Букурещ, както и в София, мощни групи от времето на диктатурата играят сега, както и преди, пагубна роля. Режимите на тези страни са били обаче толкова различни, както днес и техните отровни изпарения.

След приемането си в ЕС посредством енергичното съдействие на парламента си Румъния направи притеснителни крачки назад в борбата с корупцията. За България това не може да се твърди, тъй като не може да заплашва регрес там, където не е имало напредък и още изходното положение е било жалко. Все пак българската държава днес несправедливо има репутацията, че нейни стълбове са само неспособни политици, корумпирани чиновници и мафията заедно с нейните точни поръчкови убийци и съмнителни им жертви.

Всяко ново поръчково убийство в столицата София потвърждава това клише. Но медиите, дори и сериозните, съобщават само един отрязък от действителността и това, което остава в обществеността, е най-често орязък от този отрязък. С цялата картина това в повечето случаи няма много общо. Ето от какво страда в момента България.

Правилно е, че Брюксел и страните-членки гледат с цялата строгост към тази страна. Но заедно с това понякога не се доглежда, че там сега най-после има първите малки напредъци на една политика, насочена срещу корупцията и организираната престъпност. Обвиненията заради измами със средства от европейските фондове в последно време обещават поне обръщане към по-добро. Освен това присъединяването на България към ЕС може да се разкаже по-принцип и по друг начин - като история на огромно модернизиране и промяна, които можеха да бъдат подтикнати единствено от Европейския съюз. Защото очебийните пропуски в съдебната система в борбата с подкупите и рушветите и едно криминално олигархично безчинство, както бе споменато, са само отрязък от картината. Избере ли се някой друг, се показва, че страната днес недвусмислено е закотвена в Запада, и то не само политико-икономически. В средата на 90-те обаче не се знаеше със сигурност, че това ще е така.

Тогава България бе на несигурно място. Под клептократния режим на една нереформирана партия

Франкфуртер Алгемайне Цайтунг: "Не е връщане към старите времена"

наследница на комунистите страната изстрада един икономически срив, който беше безпрецедентен дори в бившия Източен блок. Това, че кървав конфликт или мъчителен рецидив останаха в старите времена, се дължи на ЕС. От 1997 г. България се промени съществено и необратимо в подготовката си за отначало само почти символичната цел на едно членство в ЕС. Доклади за този процес на промяна обаче много рядко предизвикват внимание, защото извънредно техническите истории за успехи на ЕС често са страшно скучни. Те не стават за големи заглавия. Става въпрос за конкурси за пречиствателни станции и депа за боклук, за новия ред на поземления регистър, реституция на земя, насърчаване на средната класа или въвеждане на надеждни статистики за добиване на краве мляко. Наистина нищо увлекателно. Но в много хиляди от тези невзрачни реформи се отразява една действителност, която често остава незабелязана: тази на добре уредена страна с няколко милиона безупречни жители. Почти невидима тази друга България стои в сянката на новините за корумпирани съдии и прокурори или за подземен свят, свързан чрез най-добрата мрежа с високите етажи на властта.

Неотдавна в една още непубликувана студия чуждестранни учени проучиха до най-дребни детайли промените, които бяха подтикнати от ЕС в България през последното десетилетие само в областта на земеделието и опазването на околната среда. Резултатът е впечатляващ. И той се дължи не само на европейските милиарди, които са влени в България и които направиха ЕС най-важния инвеститор, въпреки че не излиза в съответните статистики. Това е преди всичко свързано с постоянното изграждане на стабилни институции, които са възникнали едва чрез подготовката за членството. ЕС направи и една грешка в България - съгласи се наистина твърде рано на присъединяване. Но не се отказа.

Коментар на Франкфуртер Алгемайне Цайтунг